

פרוטוקולים/ועדת חוקה/4230
ירושלים, י"ב בטבת, תשס"ב
27 בדצמבר, 2001

נוסח לא מתוקן

הכנסת החמש-עשרה
מושב רביעי

פרוטוקול מס' 22

מישיבת הוועדה המשותפת לועדת הכלכלה ולוועדת החוקה חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997

יום שלישי, ג' בטבת התשס"ב (18 בדצמבר, 2001), שעה 14:00

סדר היום: 1. הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997.

נכחו:

חברי הוועדה: אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה) - היו"ר
אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט)
יצחק גאגולה
נחום לנגנטל
מרינה סולודקין
איוב קרא

מוזמנים:

ח"כ זאב בויס	- משנה ליועץ המשפטי לממשלה, מש' המשפטים
ח"כ יאיר פרץ	- משרד המשפטים
עו"ד טנה שפניץ	- משרד המשפטים
עו"ד אלן זיסבלט	- משרד המשפטים
עו"ד תמר קלהורה	- יועץ משפטי, בנק ישראל
עו"ד אלי מונטג	- עוזרת לממונה, הרשות להגבלים עסקיים
עידית פרויס	- מנהל אגף ההוצאה לפועל, הנהלת בתי-המשפט
יוסף-אריה כהן	- טראנס יוניון ארה"ב, חברה למתן שירות נתוני אשראי
גיאורא מיוחס	- מנהל טכנולוגי, consumer data technology, חברה למתן שירות נתוני אשראי
אריה שגיא	- כלכלן, התאחדות בעלי המלאכה והתעשייה
ניר קלינגר	- לוביסטית
רותי פרמינגר	- לוביסטית
בהירה ברדוגו	- לוביסטית
מוטי מורל	- לוביסט

יועצת משפטית: אתי בנדלר

מנהלת הוועדה: לאה ורון (ועדת הכלכלה)
דורית ואג (ועדת החוקה חוק ומשפט)

רשמה: אירית שלהבת

הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

אני מתכבד לפתוח את ישיבת הוועדה המשותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה חוק ומשפט. בישיבה הקודמת ביקש חבר הכנסת אופיר פינס-פז התייעצות סיעתית. אני מקווה שהוא התייעץ לעומק. אנחנו ננסה עכשיו לגבש הסכמות.

לפני כן, יש עוד נקודה בעייתית, שאתם אולי לא מודעים לה. אין מחלוקת בינינו לגבי כך שאפשר לאסוף מידע שלילי. המחלוקת היחידה שנתגלתה בין המלומדים בישיבה הקודמת היא באשר לשאלה מתי מוסרים את ההודעה, אחרי שחוזרים 10 שיקים או אחרי 5 שיקים.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט):

זו אחת המחלוקות. אני רוצה להציע: אחרי שיק אחד.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

לבנקים יש מערכת, שאחרי 5 שיקים חוזרים הם מוציאים התראה. אני אומר את זה לחבר הכנסת אופיר פינס-פז על דרך הקינטור.

אני סיכמתי עם חבר הכנסת יאיר פרץ - אני מקווה שזה בהסכמתכם ואם לא, נביא את זה להצבעה - שנביא שתי גירסאות למליאה בלי לקיים פה הצבעה.

יאיר פרץ:

אדוני היושב-ראש, אני מציע שתהיה פה הצבעה על שתי הגירסאות.

אתי בנדלר:

לעניין התראות בשל שיקים יש שני סעיפים רלוונטיים: סעיף 16 וסעיף 18. סעיף 16 מדבר על איסוף מידע שלילי. סעיף 18 מדבר על סוג המידע השלילי שמוסרים.

בעניין איסוף המידע, **בסעיף 16**, יש שתי גירסאות.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט):

סליחה שאני קוטע אותך. חבר הכנסת פורז, ככל שאני זוכר, הדיון הזה הוא כתוצאה מהתייעצות סיעתית. כלומר, אנחנו צריכים להצביע.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

אבל עו"ד בנדלר מסבירה על מה מצביעים.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט):

אחרי ההסבר של היועצת המשפטית אני מבקש לגשת מייד להצבעה. המליאה מתחילה היום בשעה 3.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

אין לי כוונה כעת לפתוח את הדיון. אני רק מסביר את הדברים כדי שיהיה ברור מה אנחנו מחליטים, כדי שלא תהיה אי-הבנה.
אתי בנדלר:

קודם כל, התראה נשלחת אחרי 5 שיקים. תנאי נוסף לאיסוף המידע הוא שבמהלך 60 הימים לא נגרע אחד ממניין השיקים שסורבו. הציע היושב-ראש להוסיף, שבמהלך 60 הימים לא רק שלא נגרע אלא גם לא נפרע אחד מהשיקים. אלה שתי גירסאות לסעיף 16. אדוני היושב-ראש, האם עדיין אתה עומד על בקשתך, שלסעיף 16 יהיו שתי גירסאות?

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

אני מבקש שתסבירי את ההבדלים. אני הצעתי לחבר הכנסת יאיר פרץ - אני מקווה שבהסכמתכם - שהוועדה תציג על שולחן הכנסת שתי גירסאות. אני כבר אומר לכם שאני מהמחמירים. בעיני, משחזרו 5 שיקים ובמשך 60 ימים אף אחד מהשיקים האלה לא נפרע, זה נקודה שחורה. המקלים אומרים שזה צריך להיות אחרי חזרה של 10 שיקים, ולא 5, וגם משני מקורות.

אתי בנדלר:

אנחנו קודם מדברים על המקורות ולא על המספר.

טנה שפניץ:

אי אפשר יהיה לעבוד באופן הזה. זה סתם סיבוך.

אתי בנדלר:

"לא נגרע" זה עקב טעות טכנית של הבנק, כשהסתבר שהבנק החזיר סתם שיק. "לא נפרע" זה כשאדם נתן שיק ללא כיסוי והבנק לא כיבד את השיק ואז הוא פרע את השיק הזה בדרך אחרת.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

גברת שפניץ, מה הנוסח הנכון מבחינה משפטית לגירסה המחמירה שלי? אנא אמרי לי, על אף שאת לא מסכימה לכך.

אלי מונטג:

אלה שני דברים שונים. באחד אתה מחמיר ובשני אתה דווקא מקל.

אתי בנדלר:

"הנפרע" זה הקלה. זה לא החמרה.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

אבהיר לכם מה אני חושב. לאדם יש חשבון בנק וחזרו 5 שיקים שהוא רשם. עברו 60 ימים.

אתי בנדלר:

עוד לא עברו 60 ימים. חזרו 5 שיקים ולמחרת היום הוא פרע אחד מהם. אתה רוצה להתחיל עם סעיף 18? עוד לא הסברתי אותו.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

אני מבקש לאחד את הדיון. אני רוצה שקודם כל נבין את העניין. אני רוצה להגיד את

Error! Unknown document property name.

גירסתי המחמירה. אחרי 5 שיקים נשלחת על-ידי הבנק התראה לאותו אדם. חברת האיסוף רק בתום 60 ימים מקבלת הודעה. אם במשך התקופה הזאת אחד השיקים נפרע בידיעת הבנק, קרי: הופקד מחדש ונפרע. הבנק לא חייב להודיע לגביו על אף שלא שאסור לו להודיע לגביו.

אתי בנדלר:

זה עניין הפרעון לעומת הגריעה.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

האלטרנטיבה אומרת כך: כאשר יש 10 שיקים שלא נפרעו, משני מקורות שונים - עובר הדיווח.

אתי בנדלר:

השאלה של ה"נפרע" לא קשורה ל-5 שיקים או ל-10 שיקים, ולא קשורה לשאלה האם זה משני תאגידים או מתאגיד אחד.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט):

האם זה היה בנוסח שהוצג בישיבה הקודמת?

לאה ורון:

כן, חד-משמעית.

טנה שפניץ:

נלך לדבר המרכזי. היום כתוב שחייבים שתי התראות בשל שיקים שסורבו משני מקורות בנקאיים שונים. התראה בשל שיקים שסורבו היא במקרה שחזרו 5 שיקים. משרד המשפטים חושב שזאת העמדה הנכונה, כדי למנוע טעויות.

הגירסה השניה אומרת, שיהיו שתי התראות בשל שיקים שסורבו אולם לא מבנקים שונים. זה יכול להיות גם מאותו בנק.

הגירסה השלישית אומרת, שלא צריך בכלל שתי התראות בשל שיקים שסורבו אלא כאשר יש אזהרה אחת אפשר למסור את המידע.

אתי בנדלר:

גברת שפניץ הסבירה עכשיו את סעיף 18.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט):

למה שלא נצביע סעיף, סעיף? הרי אי אפשר לצאת מזה.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

אני רציתי להציג במליאה 2 גירסאות לעניין הזה בלי להצביע.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט):

לך לסעיף 16, היועצת המשפטית תסביר את הסעיף ואז נכריע בין שתי הגירסאות. אחר-כך נעבור לסעיף 18 ונכריע בין 3 הגירסאות, ואז נעבור לסעיף 20.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

הצעת החוק הזאת כבר חזרה אלינו מהמליאה. אנחנו לא פותחים את הכל. אנחנו

ועדה משותפת כלכלה - חוקה חוק ומשפט
Error! Unknown document property name.

מדברים על הסעיפים הפרובלמטיים.

יאיר פרץ:

עלינו להכריע בין 5 ל-10 שיקים. בואו נגמור את הסוגייה הזאת.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

חבר הכנסת פינס-פז, קיבלתי את הצעתך. נלך סעיף, סעיף.

אתי בנדלר:

סעיף 16: נושא של איסוף נתונים שליליים, שיקים שסורבו. אקרא את הגירסה הראשונה.

"נתונים מתאגיד בנקאי בדבר התראה ששלח ללקוח לפי סעיף 2(א1) לחוק שיקים ללא כיסוי, ואולם תאגיד בנקאי לא יעביר מידע לפי פסקה זו אלא בתום 60 ימים מיום משלוח ההתראה, שבמהלכם לא נגרע אחד השיקים ממניין השיקים שסורבו".

יאיר פרץ:

האם זאת הפשרה?

אתי בנדלר:

זה לא הפשרה. זה הגירסה הראשונה, שהיתה גם בפני המליאה בנוסח שהונח לקריאה שניה ושלישית.

לאחר שהצעת החוק חזרה לוועדה, העלה היושב-ראש סוגייה חדשה. הוא אמר: מה זה "שבמהלכם לא נגרע אחד השיקים ממניין השיקים שסורבו"? "נגרע" זאת אומרת שאם היתה טעות טכנית של הבנק והסתבר שהוא החזיר את השיק הזה בטעות, אז השיק הזה לא יבוא במניין אותם 5 השיקים שלאחר שהם חוזרים שולחים התראה. אומר היושב-ראש: אני לא רוצה רק במקרה שהשיק נגרע מהרשימה בשל טעות טכנית אלא גם אם אדם פרע את השיק הוא לא ייחשב כמי שסורבו לו 5 שיקים.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):
הפקידו מחדש והשיק הפעם נפרע.

אתי בנדלר:

אומרים אנשי בנק ישראל שזה יוצר בעיות.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט):

טכנית או מהותית?

אלי מונטג:

הדבר הזה הוא בלתי אפשרי טכנית ומהותית. הסעיף מדבר על כך שבנק מוציא התראה על שיקים שסורבו אחרי ש-5 שיקים הוחזרו מחמת חוסר כיסוי.

טנה שפניץ:

זה לפי חוק שיקים ללא כיסוי.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט):

אדוני היושב-ראש, אני מבקש שבישיבה הזאת יהיו נוכחים רק חברי כנסת ואנשי

ועדה משותפת כלכלה - חוקה חוק ומשפט
Error! Unknown document property name.

הממשלה, בלי לוביסטים ובעלי עניין. כך נהוג בכנסת. מקובל שבהצבעות נוכחים רק חברי כנסת ואנשי ממשלה. כך אני נוהג בוועדת החוקה חוק ומשפט. נוכחותם בעת ההצבעות מפריעה לי.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

רבותי, כל מי שהוא לא נציג ממשלה מתבקש לצאת.

נחום לנגנטל:

אדוני היושב-ראש, אולי תוכל להגיד לי מתי יתקיימו ההצבעות? אני משתתף במקביל בדיון בוועדת האתיקה.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

אם כך, אני מודיע שאני לא אקיים הצבעות ב-15 הדקות הבאות.

יצחק גאגולה:

אולי אפשר להצביע בפתק, כמו בממשלה.

אתי בנדלר:

אין הצבעות בפתקים או בפקסים בכנסת.

יאיר פרץ:

אדוני היושב-ראש, מאחר ויש כבר פשרה ---

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

הפשרה היא לא על מה שהוסבר כעת אלא על נושא אחר. מר מונטג, אני לא מטיל על הבנק חובה.

אלי מונטג:

זה בכלל בלתי אפשרי. או שתחול על הבנק חובה או שהוא פטור. אי אפשר שזה יהיה לשיקול דעתו. האם הבנק יחליט שהוא כן מעביר או לא מעביר? מחר הוא יעביר ואז יגידו לו: למה העברת? היית יכול לא להעביר את המידע השלילי הזה. החוק הזה בנוי על כך שיש חובה, והחובה מוגדרת - היא מוגדרת בחוק או בתקנות. זה המוטו של החוק, זה השוני שלו לעומת כל החוקים בכל העולם. עכשיו אתה אומר לי לגבי דבר מסויים שהוא יחליט אם הוא מעביר או לא, מי יעביר ומי לא יעביר. איך טכנית הוא יכול לעשות את זה? או שהוא לא חייב או שהוא חייב.

טנה שפניץ:

צריך גם נהלים. הם לא מוכנים לעבוד כך.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

בסך הכל צריך לפתח מערכת תוכנה.

טנה שפניץ:

זה לא עניין של תוכנה.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט):

אומר היושב-ראש: במסגרת 60 הימים בא אדם והצליח לפרוע את אחד השיקים ולעמוד בתשלום. זה לא מעכב את התהליך. במקרה כזה לא יעבירו מידע למאגר על כך שהוא קיבל

התראה. מה זה מפריע לך?

טנה שפניץ :

זה בנוי על חוק שיקים ללא כיסוי, שיש לו רציו משלו. המערכת הזאת היא כבר מסובכת וככל שהיא יותר מסובכת, יהיו בה יותר טעויות ויותר בעיות, ולא רק בשל שיקולי דעת. בחוק שיקים ללא כיסוי זה בנוי מאוד אוטומטית: יש אזהרות, יש עילות מאוד מוגדרות בחוק מתי משהו נגרע, ותו לא. אין למנהל הסניף שיקול דעת הלוך וחזור, שיגידו לו: נכון שלא היה כיסוי אבל השיק נפרע. לא.

אתי בנדלר :

מר מונטג, אולי אתה צריך להסביר שאם אדם לא פרע, הבנק לא יכול לדעת על כך. זאת השאלה, אם הבנק באמת לא יכול לדעת.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה) :

חבר הכנסת אופיר פינס-פז, יכול להיות שחזרו 5 שיקים והבנק לא יודע שהם נפרעו. יכול להיות שהלכת עם השיק שחזר לבן אדם והוא נתן לך כנגד זה שיק של אשתו, או כנגד זה נתן לך סחורה, או כנגד זה נתן לך מזומן, או שהוא אמר לך שהוא ישבור לך את כל העצמות ואתה החלטת לקרוע את השיק כי אתה לא רוצה להתעסק איתו. אבל יש מקרה שהוא הפקיד מחדש את השיק ובמקרה השיק נפרע. את זה המערכת הבנקאית יודעת, כי זה אותו מספר שיק.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט) :

רק על זה אני מדבר.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה) :

אם הבנק יודע, לדעתי מחמת ההגינות הוא צריך להגיד שהשיק נפרע. אם הבנק לא יודע, אז הוא לא ידווח, זה הכל.

אלי מונטג :

ההגינות היא הסיבה לכך - וזה יתחדד כשנגיע לוויכוח על הסעיף השני - שאי אפשר למסור מידע ללקוחות של אותה חברה אלא אם כן קיבלו התראות משני חשבונות שונים. כאשר הבנקים סירבו ל-5 שיקים והוציאו התראה לפי חוק שיקים ללא כיסוי, אם קרה המקרה שחבר הכנסת פורז מדבר עליו ואחד השיקים הוצג מחדש לפרעון בבנק והוא נפרע - זה איננו משנה כהוא זה מבחינת החישוב שלהם בחוק שיקים ללא כיסוי. זה לא פונקציה בתפעול של המערכות לצורך הפעלת חוק שיקים ללא כיסוי.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה) :

כי אתה לא רוצה להתייחס לזה. אתה החלטת להתעלם מזה.

אתי בנדלר :

יש לבנק את מספרי השיקים האלה.

אלי מונטג :

לא תמיד יש להם את מספרי השיקים. הרי לפעמים עושים reject במסלקה והם עוברים במהלך ידני בגלל שהדיו המגנטי כבר עבר בהם פעם אחת.

אל נשכח שהסיכוי שישלמו את השיקים שסורבו באמצעות פרעון בחשבון, זה רק חלק מהאפשרויות. האם רק לגבי אדם כזה לא ידווחו ולגבי אנשים אחרים כן ידווחו? אנחנו קבענו כלל שניתן ליישום במערכות קיימות של שיקים ללא כיסוי. לגבי המערכות האלה השאלה אם השיק נפרע בצורה של מזומן על-ידי מסירה ביד אין לה שום משמעות. לבנקים אין מעקב לגבי זה.

טנה שפניץ :

אדם שפרע כך את חובותיו הוא לא אדם פחות אמין מזה שפרע את חובו דרך הבנק.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה) :

אני חושב שאם האיש בחר לפרוע את השיק על-ידי הפקדתו מחדש ולבנק יש ידיעה על כך, אין סיבה שאדם יהיה פסול חיתון בגלל זה, אין סיבה שתוטל עליו סטיגמה מיותרת.

אלי מונטג :

לא תוטל עליו סטיגמה.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה) :

עמדתך שונה מעמדתי. זה, אגב, יעודד אנשים להפקיד שיקים מחדש ולפרוע אותם במקום ללכת לכל מיני סידורים אחרים.

אתי בנדלר :

סעיף 18 מתייחס למסירת המידע. אנחנו דנים באותו פרק, על אותו מידע, לגבי אותם שיקים שלא נפרעו או שסורבו ושנשלחו לגביהם התראות.

בהתאם להצעת הממשלה מדובר: ובלבד שנשלחו ללקוח לפחות 2 התראות משני תאגידים.

הגירסה השנייה אומרת: ובלבד שנשלחו ללקוח שתי התראות לפחות, יתכן שמאותו תאגיד בנקאי.

הגירסה השלישית אומרת: "נתונים מתאגיד בנקאי לפי סעיף 16(א)(4)", כלומר מספיק התראה אחת מתאגיד כלשהו.

ועדה משותפת כלכלה - חוקה חוק ומשפט
Error! Unknown document property name.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט):

מי הציע את כל הגירסאות האלה? למה אין גירסה אחת? הרי זה לא כל-כך מסובך. היתה גירסה של הצעת החוק. מי הציע את הגירסאות האחרות?

אתי בנדלר:

גירסת הצעת החוק היא הגירסה הראשונה.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

זה הצעת הממשלה.

טנה שפניץ:

זה בכלל לא הצעת הממשלה. הממשלה לא רוצה בכלל אזהרות שיקים.

אלן זיסבלט:

הגירסה הראשונה היא הגירסה היחידה שהיא הוגנת.

אתי בנדלר:

למה הגירסה השניה איננה הוגנת?

אלן זיסבלט:

על-פי הגירסה השניה, אם יש לו במקרה שני חשבונות באותו בנק וסכום הכסף לא נכנס - ברוב המקרים הבעיה היא שהבנק טעה או שהסכום לא נכנס לחשבון הנכון. ברגע שנדרשת התראה משני בנקים שונים, אז ברור שלא מדובר בטעות אלא בבעיה אמיתית.

אתי בנדלר:

רוב האנשים מנהלים את חשבונותיהם בבנק אחד.

טנה שפניץ:

לא צריך להכביד על אנשים יותר מדי, אני אומרת את זה שוב ושוב.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

יש הרבה שיקים שלא נפרעים. אתם בצד של הגנבים במקום בצד של המשלמים.

אלי מונטג:

יש עוד הערה שלא אמרנו בפעם הקודמת. אם מקבלים את הגירסה שזה התראה אחת אז צריך להוציא מהמקורות השלייליים את הלקוחות ש---

ועדה משותפת כלכלה - חוקה חוק ומשפט
Error! Unknown document property name.

יצחק גאגולה:

יש היום מעל מיליון מובטלים. לא כולם גנבים.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

אני רוצה להחמיר כדי שבעיית השיקים החוזרים תיפתר. כל הזמן מנסים להגן על מי שהשיקים שלהם חוזרים. אחת למיליון קורה שבאמת אין כיסוי לשיק והחזירו לך וגם טעו.

אלן זיסבלט:

אני מניח שלכולם פה קרה אי פעם דבר כזה.

יצחק גאגולה:

אני לא מאמין שמישהו נתן שיק ולא רוצה לשלם אותו, חוץ מאחוז בודד של אנשים שהם באמת גנבים. רוב הציבור כן רוצה לשלם אבל אנשים נכנסים למצב קשה מאוד. אנחנו לא צריכים להקשות עליהם.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

אתה יודע שבהוצאה לפועל 27% (!) הם חובות אבודים?

אתי בנדלר:

לעניין **סעיף 17**, שדן בנתונים חיוביים, הרשו לי להפנות אתכם לתקציר הגרסאות בעמוד 8. נדמה לי שמה רלוונטי כרגע הוא שלוש הגירסאות האחרונות (4, 5 ו-6).

גירסה 4: איסוף ומסירה של נתונים חיוביים רק לגבי מי שיש עליו דוח שלילי, ללא צורך בהסכמתו. האיסוף - רק מתאגידים בנקאיים. השר יוכל להרחיב את המקורות באישור הוועדה.

אני חייבת לציין שזאת עמדת נגיד בנק ישראל, למעט הסיפא, שהיא הצעת הוועדה.

יצחק גאגולה:

מה זאת אומרת שהשר יוכל להרחיב את המקורות?

אתי בנדלר:

השר יוכל להציע בתקנות, באישור הוועדה המשותפת, שהאיסוף של מידע חיובי, של נתונים חיוביים, יהיה לא רק מבנקים אלא גם ממקורות נוספים, למשל ממנפיקי כרטיסי חיוב.

זאב בויס:

מה רע בגירסה החמישית?

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט):

זה ההצעה של הלוביסטים.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

הלוביסטים מייצגים את כל הצדדים והם עומדים מאחורי כל ההצעות.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט):

אני רואה לוביסטים רק מצד אחד. כנראה שאתה לא יודע שהשתנו פני הדברים. היום כל הלוביסטים הם בעד אותה הצעה ואין בה שום אלמנט של פשרה. חלק מהלוביסטים שינו כיוון.

אתי בנדלר :

גירסה 5 : היא הגירסה שנטען לגביה שהיא גירסת הפשרה. היא כמו הגירסה הרביעית, דהיינו : מי שיש לו נתונים שליליים, ייאספו לגביו גם נתונים חיוביים. אפשר להרחיב את מקורות האיסוף באישור הוועדה. כמו כן, בהסכמת הלקוח ניתן לאסוף ולמסור נתונים חיוביים גם אם אין לגביו דוח שלילי.

גירסה 6 : היא גירסה האומרת שהחוק לא יתייחס בכלל לאיסוף נתונים חיוביים. זאת היתה הגירסה המקורית של הממשלה.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט) :

גירסה 4 היא פשרה בין גירסאות 5 ו-6.

יצחק גאגולה :

אם אנחנו לא נאמר בחוק שאפשר יהיה לאסוף נתונים חיוביים בהסכמת הלקוח, האם חברות נתוני האשראי לא יוכלו לאסוף נתונים כאלה גם אם אני אבוא ביוזמתי ואבקש שייאספו עלי חומר חיובי? האם צריך בכלל לכתוב את זה בחוק?

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה) :

לפי המצב הקיים היום אפשר לאסוף מידע חיובי בהסכמה.

אתי בנדלר :

אולי אני אבהיר, כיוון שהטענה הזאת עלתה מספר פעמים. היום איסוף נתונים חיוביים על-ידי גוף מסויים, על-ידי תאגיד, מחייב רישום מאגר מידע אצל רשמת מאגרי המידע בהתאם לחוק הגנת הפרטיות. זאת אומרת, עקרונית זה אפשרי אבל חלות על זה הוראות חוק הגנת הפרטיות. רשמת מאגרי המידע חייבת לאשר את העניין הזה והיא מטילה עליו פיקוח. כלומר חלה על זה מערכת אחרת של פיקוח.

יצחק גאגולה :

גם היום זה אפשרי. בשביל מה צריך לכתוב את זה בהצעת החוק?

אתי בנדלר :

אפשר ברמה התיאורטית. אני לא יודעת אם זה אפשרי מעשית.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה) :

אם מישהו יבקש לאסוף עליו מידע בהסכמתו, האם ייתכן שזה ייאסר?

אתי בנדלר :

יתכן שרשמת מאגרי מידע תגיד שריכוז המידע פוגע בהגנת הפרטיות.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה) :

אבל זה בהסכמה.

אתי בנדלר :

יתכן שהיא תדרוש מאגר נפרד, למשל. אינני יודעת.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט) :

אני רוצה לנמק את הגירסה שחברת הכנסת סולודקין ואני הצענו. גירסה 6 היא נקודת המוצא ונאמר בה שיש איסוף רק של נתונים שליליים. זאת הגירסה שהופיעה בהצעת החוק המקורית שהניחה ממשלת ישראל. גירסה 5 היא הגירסה הכמעט הפוכה. נכון שאפשר ללכת אפילו יותר רחוק, אפשר לאסוף מידע חיובי גם ללא הסכמה.

יאיר פרץ:

אם אני רוצה לקבל אשראי מהבנק אני זכאי לבקש שייאספו עלי נתונים חיוביים.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט):

הבעיה עם הגירסה החמישית, שברגע שאתה פותח פתח לגבי עניין ההסכמה, המשמעות היא שעם זה מתעסקים. אני לא מסכים לכך. אז מייד יוצר מצב שלאחד יהיו תנאים יותר טובים ואילו אני אהיה חשוד פוטנציאלי מכיוון שלא הסכמתי שיימסר עלי מידע, מסיבות כלשהן.

יאיר פרץ:

אתה צודק. אבל אתה הרי פונה כדי לבקש אשראי.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט):

הבעיה היא לא הבנק. מדובר על חברה שאוספת נתונים במאגר מידע.

יאיר פרץ:

אני פונה לבנק ומבקש אשראי של מיליון דולר. הבנק רשאי לבדוק אם הוא יכול לתת לי את האשראי או לא.

אלן זיסבלט:

חבר הכנסת אופיר פינס-פז לא מדבר על ההסכמה הזאת.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט):

חבר הכנסת יאיר פרץ, מה שאתה מציע - תמיד אפשר לעשות. בשביל זה לא צריך לשבת פה ולבזבז את זמנה של הכנסת. מספיק עם הדמגוגיה הזאת. הדבר הזה כבר קיים.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

למה אתה מדבר אליו כך? חבל שאתה מתנפל כך על חבר כנסת.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט):

אדוני היושב-ראש, ההתנפלות שלי היתה צריכה להיות עליך בגלל האופן שבו הצגת את הדברים. זו גירסה לא נכונה של המצב. את מה שאמר חבר הכנסת פרץ הרי תמיד אפשר לעשות. בשביל זה לא צריך לחוקק. פה מדובר על עניין אחר לחלוטין, על חוק שונה, על מכניזם אחר לגמרי. ברגע שאתה מסכים ואילו אני לא מסכים - אז מצבי הורע לעומתך, למרות שהסיבה לאי ההסכמה שלי יכולה להיות בשל צנעת הפרט ולא בגלל שיש לי מה להסתיר. אתה יודע שבענייני ממון השאלה היא לא רק האם יש לך מה להסתיר. גם אם את כל הכסף הרווחת ביושר, אתה עדיין לא רוצה לחשוף את הנתונים.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

אם אתה לא מבקש אשראי, אתה לא צריך שיידעו כלום.

יאיר פרץ:

זה מה שאני טוען. אם אתה לא מבקש אשראי, אף אחד לא צריך לדעת עליך כלום. אז אל תבקש אשראי, שלא יאספו עליך נתונים, אל תדבר איתם בכלל.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט):

הצעת נגיד בנק ישראל היא סוג של פשרה. היא אומרת שלגבי אלה שיש עליהם נתונים שליליים, בלי לשאול אותם, אם אפשר לאזן את התמונה אז יש לאסוף גם נתונים חיוביים. זאת פשרה מסויימת. גירסה 5 אין בה כל פשרה.

יצחק גאגולה:

אדוני היושב-ראש, האם ידוע כמה אנשים מסתובבים היום עם כתם של מידע שלילי?

אלן זיסבלט:

נגיד בנק ישראל אמר שמדובר על כ-5%.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

השאלה הראשונה שאני מציג היא האם בהסכמה מותר לאסוף נתונים על אנשים. זו שאלה שלא היה שנויה במחלוקת עד שחבר הכנסת פינס-פז עורר אותה. היא לא היתה שנויה במחלוקת כשזה הגיע למליאה, שבהסכמה מראש מותר לאסוף מידע חיובי.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט):

זה היה שנוי במחלוקת באופן מוחלט.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

עד שזה לא הגיע למליאה וחזר מהמליאה, זה לא היה שנוי במחלוקת, שמותר לאסוף מידע חיובי על אדם בהסכמה מראש. אני מציג את זה כרגע להצבעה.

הצבעה על סעיף 17 - האם בהסכמתו של אדם ניתן לאסוף עליו מידע חיובי ולמסור אותו

בעד - 3

נגד - 2

ההצעה שניתן לאסוף מידע חיובי על אדם ולמסור אותו, נתקבלה.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

ההצעה נתקבלה. חברי הכנסת פינס-פז וסולודקין, אתם רוצים לרשום הסתייגות?

ועדה משותפת כלכלה - חוקה חוק ומשפט
Error! Unknown document property name.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט):

כן. אני תומך בגירסה 4 וחברת הכנסת סולודקין תומכת בגירסה 6.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

גירסה 5 היתה הגירסה מרחיקת הלכת שאני הצעתי אולם אני הסכמתי להתפשר.

יאיר פרץ:

אני מבקש להביא להצבעה את גירסה 5.

טנה שפניץ:

שר המשפטים תומך בגירסה 3, אלא אם כן מצליחים להגיע להסכמות על גירסה אחרת.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

אם כך, אמרנו שמי שמסכים - אפשר למסור לגביו מידע.

הגענו לשאלה לגבי מי שלא מסכים שיימסר מידע.

לגבי מידע שלילי - תיכף נחזור לזה.

לגבי מידע חיובי - אנחנו עוברים לגירסה 4, האומרת שניתן למסור נתונים חיוביים רק לגבי מי שיש עליו דוח שלילי, ללא צורך בהסכמתו. האיסוף הוא רק מתאגידים בנקאיים והשר יכול להרחיב את המקורות, באישור הוועדה. זאת בעצם גירסת נגיד בנק ישראל.

הצבעה על סעיף 17 - גירסה 4

בעד - 4

נגד - 1

גירסה 4 נתקבלה.

קריאה:

זה לא סותר את הגירסה ה-5.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

זה בנוסף. אם הם יציעו להוריד את האפשרות למסור מידע חיובי, זה בסדר, מותר להם. גירסה 4 אושרה פה אחד.

מרינה סולודקין:

אני הצבעתי נגד כי אני בעד גירסה 6.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

הגירסה ה-6 עומדת בפני עצמה, היא מתווספת, או לא מתווספת.

אלן זיסבלט:

חברת הכנסת סולודקין היא נגד מסירת כל מידע חיובי.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

Error! Unknown document property name.

עכשיו נשארו שני הקצוות הקיצוניים ביותר: גירסה 5 מול גירסה 6. גירסה 6 אומרת שאין בכלל מידע חיובי, ואילו גירסה 5 אומרת שאפשר בהסכמה למסור מידע חיובי גם אם אין מידע שלילי. אבל הרי על זה כבר הסכמנו. חבר הכנסת פרץ, האם אתה מדבר על כך שהאיסוף הוא לא בהסכמה ורק המסירה היא בהסכמה? עזוב את זה. הרי כבר הצבענו בעד גירסה 4 ואמרנו שבהסכמה ניתן לאסוף מידע חיובי.

יאיר פרץ:

אבל יש פה תוספת. אני מבקש בכל זאת להביא להצבעה את גירסה 5.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

אבל גם קודם הצבענו על כך שתידרש הסכמה וההצעה נתקבלה.

נעשה סדר בבלגן. היה רוב להצעה, שבהסכמתו מראש של אדם אפשר לאסוף עליו מידע חיובי ולמסור אותו.

אתי בנדלר:

זה בנוסף לגירסת הנגיד? אז למעשה הצביעו על גירסה 5.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט):

אדוני היושב-ראש, שאלת מי בעד גירסה 4. זאת ההצבעה היחידה שהיתה פה לגוף החוק. היה פה רוב מוחלט לעניין הזה. אני מבקש שזאת הגירסה שתעלה למליאה. חבר הכנסת פרץ, אתה רוצה רביזיה?

יאיר פרץ:

אני לא רוצה רביזיה.

זאב בויס:

אל תעשה מחטף. אפשר להחליט על שתי גירסאות. אחת עוקבת לשניה. אין סתירה בין שתי הגירסאות אלא יש הרחבה. צריך להעלות להצבעה גם את גירסה 5 כדי להשלים את התמונה.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט):

אז אתה מביא שתי הצעות למליאה?

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

אני מסכם את מה שהוחלט עד כה. לגבי מי שיש לגביו מידע שלילי - אפשר לאסוף עליו מידע חיובי שלא בהסכמתו. זה גירסת נגיד בנק ישראל. בנוסף לכך, אך לא בהכרח, עלינו להחליט האם אפשר לאסוף מידע חיובי גם על מי שאין לגביו מידע שלילי, בהסכמתו.

הצבעה על סעיף 17 - גירסה 5

בעד - 3
נגד - 2
גירסה 5 נתקבלה.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

גירסה 5 נתקבלה.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט):

אם כך, נתקבלו גם גירסה 4 וגם גירסה 5.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

הצבענו על שני דברים, שיכולים לחיות ביחד אך הם לא חייבים לחיות ביחד. שניהם יגיעו למליאה. תהיה לך זכות להצביע נגד האפשרות למסירת מידע חיובי בהסכמה. הרוב קבע גם את זה וגם את זה.

אתי בנדלר:

האם יעלו למליאה שתי גירסאות + שתי הסתייגויות?

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):
לא.

זאב בויס:

לכן, לפי דעתי צריך להצביע כעת על אחת מהשתיים, או גירסה 4 או גירסה 5.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

אני מנחה את היועצת המשפטית לרשום את זה בתור שני סעיפים נפרדים. אל תשכחו שאחרי שהסתייגות נופלת גם צריך להצביע בעד הסעיף. מי שהוא נגד הסעיף, לא יצביע בעדו בשלב שישאלו "מי בעד הסעיף?". אם הסעיף לא יאושר, הוא ייפול. אחת משתיים: יכול להיות שהסעיף הזה ישאר, או שהוא לא ישאר. אין בעיה בהצבעות.

זאב בויס:

אגיד לך למה. אני יודע למה חבר הכנסת פינס-פז חותר. הוא לא מסתפק בהסתייגות. ברגע שתהיה הצבעה על שני סעיפים, זה נותן לו יתרון.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט):

אני הרי לא מסתיר את זה. אני חותר לכך שתהיה הכרעה במליאה.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

הסעיף, האומר שניתן לאסוף מידע חיובי על מי שיש לגביו מידע שלילי, הוא סעיף אחד. ויהיה סעיף נוסף, האומר שניתן לאסוף מידע חיובי בהסכמה גם לגבי מי שאין לגביו מידע שלילי. חבר כנסת יוכל להצביע בעד סעיף אחד ונגד הסעיף האחר.

אתי בנדלר :

זאת אומרת שההנחיה היא להעלות רק את הגירסה החמישית אבל לפצל אותה לשני סעיפים.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט) :

אם כך, ההסתייגות של חברת הכנסת מרינה סולודקין ושלי היא משותפת ושנינו מבקשים לתמוך בגירסה 6.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה) :

ההסתייגות שלכם אומרת למעשה שהסעיף, האומר שיימסר מידע בהסכמה, ייפול.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט) :

אנחנו אומרים שיימסר רק מידע שלילי: "אין איסוף או מסירה של נתונים חיוביים לפי חוק זה".

נחום לנגנטל :

אני בעד החלופה השניה.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה) :

גירסה 2 היא הגירסה מרחיקת הלכת ביותר. אפילו אני כבר ויתרתי עליה מרוב יאוש.

אתי בנדלר :

חבר הכנסת לנגנטל, אתה רוצה שתירשם הסתייגות שלך לחלופה 2?

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה) :

אנחנו מגיעים לנושא האחרון שטעון הכרעה. קודם כל עולה השאלה האם לגבי מי שהשיק שלו בכל זאת נפרע, כאשר מערכת הבנקאות יודעת על כך, אנחנו נחייב את הבנק למסור מידע? ההצעה אומרת שאם השיק הופקד מחדש ונפרע, ידווחו על זה, כדי לא להחתים את האדם הזה.

הצבעה על סעיף 16 - גירסה שניה

בעד - 5

אין מתנגדים

נמנעים - 1

גירסה 2 לסעיף 16 נתקבלה.

טנה שפניץ :

אני רוצה לרשום הסתייגות של הממשלה.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה) :

הדבר האחרון, האם אנחנו רוצים 5 שיקים או 10 שיקים? כמו כן, האם אלו שיקים שלא חייבים להיות משני בנקים אלא יכולים להיות גם מאותו בנק? עד עכשיו אמרנו שזה 10 שיקים משני בנקים. אני אומר שגם אם חזרו 10 שיקים מאותו בנק, דיינו.

טנה שפניץ :

ועדה משותפת כלכלה - חוקה חוק ומשפט
Error! Unknown document property name.

מדובר על שתי אזהרות ולא על 10 שיקים.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

שתי אזהרות, גם אם הן מאותו בנק, בשני חשבונות שונים.

אופיר פינס-פז (יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט):

אני בעד הגירסה הראשונה של סעיף 18.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

אני מציע שיידרשו שתי אזהרות, גם אם מאותו בנק. האם זה מקובל עליכם? אני מוריד את ההצעה שתהיה הודעה עם החזרת 5 שיקים. הגירסה השלישית נופלת. אבל אפשר להעביר מידע גם אם חזרו שיקים מאותו בנק. זה לא חייב להיות משני בנקים.

הצבעה על סעיף 18 - גירסה שניה

בעד - כולם
אין מתנגדים
הגירסה השניה לסעיף 18 נתקבלה.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

הוועדה מאשרת את סעיף 18 בגירסה השניה.

אתי בנדלר:

מי שרוצה לרשום הסתייגויות לדיבור, שיודיע לי עוד היום.

היו"ר אברהם פורז (יו"ר ועדת הכלכלה):

בכפוף לזה, אנחנו מחזירים את הצעת החוק למליאה, לקריאה שניה ושלישית.

אלי מונטג:

קבלת הגירסה השניה תקשה על הפעלת החוק.

הישיבה ננעלה בשעה 14:55